

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 214. szám.
Szerda, 1937. szeptember 22.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad. Bulev. Regele Ferdinand 4.

A pincér — postás

A Földközi tenger vizét kétszázötven hadihajó hasítja. Delbos beszéde elszakíthatatlannak mondja a francia-angol szövetséget, Roosevelt tetteles harcot hirdet a demokrácia érdekében, a genfi redőrségtől Negrin azonnali le tartóztatását kéri a németek és ebben a világ eseményáradatban egy kis oázist keresünk valamilyen sűrű lombu fa alatt, amely utolsó árnyékot bocsát, mielőtt leveleivel beborítaná a földet. Ilyen fa alatt berendezett, ugynevezett ivári vendéglőben, egy Olt-megyei kisvárosban pincérnek csapott fel Teodor Maier, a város postahivatalának derék főtisztviselője. Este, amikor az utolsó szál levél is elrepül messze tájak felé, amikor leengedte a postaablakot, fehér asztalkendőt csapott hóna alá és a postatisztviselő barátságosan kérdezte ki a La Arbore Verde, a Zöldfa vendéglő vendégeit, hogy mit szándékoznak vacsorálni. Azután repülőbélveg nélkül is repült a megrendelt étellel és franko szállította asztalhoz a finom sülteteket. A postafelügyelőség fegyelmet indított ellene, mondván, hogy nem illik egy postatisztviselőnek, hogy az esti órákban pincérséget űzzön. Összeférhetetlennek tartotta, hogy ugyanaz a postás, aki éberem őröködik a helyes portózásra, készséges pincére legyen a közönségnek és a postai küldeményeken kívül a fatányérosok és a fröccsök továbbítására is vállalkozzék.

Maier Teodor nem volt műkedvelő pincér. Ez a foglalkozás legalább is olyan nehéz, mint az ajánlott levelek felvétele.

Az állam és az államra bízott pénzek körül bujkálnak tisztviselők, akik a megoldásnak ezt a módját választották, hogy kiegyenlítésnek azt a kis egysúlyhiányt, amely az életigények és a havi háromezer leies fizetés körül van. Láttunk Varveriseket, Andrei Ilescut, akik hivatal után estéiket szintén a vendéglőkben töltötték. De nem mint pincérek, hanem vendégek és az állam drága pénzéből tizezreket mulattak el egy-egy éjszaka. Nem szabadna mindjárt a köztisztviselő presztízisére hivatkozni, ha akad egy tisztviselő, aki nappali munkakareszt után, estére ujjabb keresztet vesz magára, ha dolgozik, hogy becsületes munkával egészítse ki silány fizetését.

Nem éppen ideális rendszer, hogy egy postai főtisztviselő ételleket hordozzon hivatalos órák után. De azért nem egészen ő felelős. Hanem az a pénzügyi politika, amely egymilliárdos többlettbevételel dicsekszik, de a tisztviselők válláról még mindig nem vette le az áldozati adót. Azután még evet! A munka nemességéről szóló erkölcsösés nem szabad rosszillatú fegyelmi ügyé degradálni. Aki dolgozik, az nem vétkezik a társadalmi rend, sem a hivatali kötelesség ellen. A P. T. T. joggal vonhatja felelősségre azokat az alkalmazottakat, akik reggel a vendéglői asztaltól vonulnak a postaablakhoz, de kivételt kell tenni akkor, ha a vendéglőt egy szegény tisztviselő megélhetési harcterévé avatta. Itt a magas felettesek csak evet tehetnek szemethunyni a botránys eset előtt, mintha az a fehér asztalkendő valamilyen ködfátyol lenne, amely beborítja a dolgozó postás alakját és a ködből már nem a postás, hanem a pincér bontakozik ki. Pincérek sajátosan készséges és szorgoskodó hajlongásával.

Ebben a társadalomban, amelyben garason élő kisemberek a nem mindig tisztességes kézzel markolt aranyok Varverisei és Andrei Ilescuti között tengődnek, kell néha valami erkölcsi igazságot szolgáltatni a robotos kistisztviselőnek is. Ilyen erkölcsi igazságtétel volna az, ha a nagyhatalmu inspector ur, aki a La Arbore Verde, vagyis a Zöldfa vendéglőben helyet foglal, szándékosan ne nézzen a pincérré, az ételapöt böngéssze, mert ha felnéz abból, fegyelmi lehet és ha felnéz, akkor nemcsak a szegény pincér-postásnak kell elpirulnia, hanem egy kicsit neki is.

Antonescu külügyminiszter nagy beszéde Genfben a Népszövetség haladó szelleméről, az egyenlőség tiszteletéről, mely az államok együttműködésének alapját képezi

Antonescu: Tiltakozunk az eszmei ellenségeskedés szülte háborúk és Litvinov finnyás dámának nevére a Népszövetséget.

A külügyi népbiztos valótlannak minősítette azt az állítást, mintha a szovjet Spanyolország bolsevizálására törekednék

Genf, szeptember 21. A Népszövetség délelőtti közgyűlésén Aga kán elnök bejelentette, hogy az elnökség elé terjeszti a chilei kormányt az indítványát, hogy kérjék ki a nem tag-államok véleményét arról, vajjon milyen feltételek mellett lennének hajlandók újból belépni a Népszövetségbe.

Antonescu külügyminiszter nagy érdeklődéssel fogadott felszólalása után Bruce ausztráliai külalldott szólt fel és szintén a válságos helyzetről beszélt. Kijelentette, hogy a Népszövetséget csak az mentheti meg, ha tesznek valamit, amely elősegíti, hogy a világ összes államai csatlakozzanak a Népszövetséghez.

Ezután Antonescu külügyminiszter, a kisanatant állandó választmányának elnöke szólt fel. A külügyminiszter beszédében többek között a következőket mondotta:

— Mint a kisanatant tanácsának elnöke, három egyesült országunk üdvözlését hozom ide és tolmácsolom a Népszövetségbe vetett igaz hitünket. A kisanatant születése egybeesik a Népszövetség megalapításának idejével. Első naptól kezdve eme rendkívül fontos nemzetközi intézmény mellé állottunk, amelyet mindenkor hittel és meggyőződéssel támogattunk, miután meg vagyunk győződve arról, hogy a Népszövetség a mai világban olyan humanitárius szerepet tölt be, amelyet helyettesíteni nem lehet. A jelenlegi ülés tárgysorozatát egyes államok között felmerült nézeteltérések elintézésének ügye képezi és ezek a nézeteltérések nem hinném, hogy sajnálatos események forrásává válnának. Egyes aggasztó tények ellenére is be kell ismerni, hogy a világ nagy részében a javulás jelenségei mutatkoznak. Erre többek között jellemző és örövendetes példa a Nyonban megkötött egyezmény is. Tehát ilyen körülmények között bizalommal kell tekintenünk azon fáradozások elé, amelyek a jelenlegi helyzet kibontakozását célozzák és azt, hogy egyszer és mindenkorra kiküszöböljék a háboru lehetőségét és valóban tartós békét teremtsenek az emberiségnek. Ha egyes nem-

zetek külön egyezményekkel igyekeznek saját biztonságukat megőrizni, egy bizonyos: minden ilyen törekvés ugyanazokat a célokat szolgálja, mint amilyeneket mi is folytatunk, feltéve, hogy a törekvés őszinte célja a háboru lehetőségének megszüntetése. Ugyanez a helyzet abban az esetben is, ha egyes államok a népszövetségi alapkormány hathatósabbá tételéért munkálkodnak.

— Sen'tisem akarja kétségbe vonni egy olyan nemzetközi fórumnak, mint a Népszövetség is, haladó szellemét és tévednek azok, akik a Népszövetséget a jelenlegi nemzetközi élet számára elégtelennek találják. Nem a hit szétrombolását célzó tettelekkel, hanem ellenkezőleg, minden egyes ország területi integritását és biztonságát célzó intézkedésekkel lehet véget vetni a fegyverkezésnek, mivel ilyenformán biztonságot kölcsönöz az egyes országoknak. Kizárólag az egyenlőség elvének tökéletes tiszteletbentartása képezheti a szabad államok közötti együttműködés alapját és biztosíthatja az egyes országok védelmét támadások és erőszakkal szemben.

— Ami a kisanatant államait illeti, így Románia is, együttműködés a kötelességünk és megállapodásaink a fizetési egyezmények kiszélesítésével nemcsak a három ország gazdasági kapcsolatait építették ki jelentős mértékben, hanem a három állam egy liberálisabb irányzat felé halad. A kisanatant államai azon a nézeten vannak, hogy minden népnek szuverén joga nemzeti életformáját megválasztani. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a tradíciókból keletkezett politikai különvélemények az egyes népek hatalmi törekvéseiből származnak. Meg akarjuk menteni a nemzetközi közösség örökségét és tiltakozunk az eszmei ellenségeskedés szülte háborúk ellen, kiút nélküli háborúk ellen, amelyek szétforgácsolják Európát és az egész emberiséget érintik.

Antonescu beszédét a Népszövetség közgyűlése hosszantartó tapsal fogadta.

Litvinov: „Csak a Népszövetség segíthet a spanyol és keleti helyzetet”

Ezután Litvinov szovjetorosz külügyi népbiztos lépett a szónoki emelvényre.

— A nemzetközi támadások — mondotta — a múlt év óta nem, hogy megszüntek volna, hanem ellenkezőleg, szaporodtak és még kirívóbbá lettek. Egyes nemzetek lábba tiporják a legelmeibb nemzetközi jogokat. Abesszinia, Kína és Spanyolország a borzalmak színhelye lett. E borzalmak elkövetésében a külföldi katonai erők a részesek. A Nemzetek Szövetsége, mint valami finnyás dáma, eddig távolartotta magát ezektől az eseményektől. Az a téves felfogás kezd ugyanis kialakulni, hogy a Népszövetség nem is tehet semmit ezekkel a

támadásokkal szemben, mert azokat nem tag-államok hajtják végre.

— Figyelmebe ajánlom ezt a körülményt azoknak, akik az egyetemlegesség elvét vallják. Van olyan törekvés is, amely ezeket az ügyeket ki akarja vonni a Népszövetség hatásköre alól. A montreauxi és a nyoni tárgyalások az egyetemlegesség hiányában is eredményesek voltak. Nem az egyetemlegesség a fontos, hanem a béke őszinte akarása. Van három állam, amely a támadás jogcíműl és ürügyűl a kommunizmus eleni küzdelmet hozza fel. Azt mondják ezek az államok, hogy ez a küldetésük és hogy erre a célra minden áldo-

zatra hajlandók. Ezeknek az államoknak ideálja a más államok belügyeibe való beavatkozás. Ez a beavatkozás azonban tulajdonképpen imperialisztikus célokat rejt magában. Spanyolországban nincs semmi ok a kommunista ellenes beavatkozásra, mert Spanyolországban nincs kommunista kormány.

Valótlan az a vád, mintha Szovjetország bolsevizálni akarná Spanyolországot.

A Szovjet Unió csak a nemzetek önrendelkezési jogának szabadságáért küzd. Meg kell vizsgálni azt a kérdést, mint lehetne kiirtani a világból az erőszakos támadást és miként lehetne a háborút lehetetlenné tenni. E célból nincs szükség egyetemlegességre. Attól kell tartani, hogy az egyetemlegesség követelése csak ürügy arra, hogy behozzák a Népszövetségbe a három nem tagállamot. Ezeknek a támadó szándékát zavaria a Népszövetség létezése. A mostani távolmaradásuknak ez az igazi oka. A népszövetségi reform kérdése sok körülményt, sok időt és megfontolást vesz igénybe.

Felfogásom szerint — mondotta — beszéde során Litvinov — a Népszövetség tudna segíteni a spanyol és a kínai helyzeten.

Legfeljebb egyes nem tagállamok haragját vonná a Népszövetség magára. Az egyik támadás támogatása felbátorítást jelent az újabb támadásra. A Népszövetségnek egy támadással szemben tanúsított tétlensége idézte fel a támadások sorozatát. Az abessziniai támadás megtorlatlansága vonja maga után a spanyolországi támadást és a Népszövetségnek ezzel szemben tanúsított tétlensége adott tápot Japannak a Kína elleni támadásra. A Népszövetség erővel állásfoglalása véget vethetne ezeknek a támadásoknak. Csak ha az államok belátják, hogy a támadás rossz üzlet, csak ez győzhetné meg az államokat arról, hogy elhárított politikát folytatnak és csupán ezzel lehetne elérni, hogy ezek az államok visszatérjenek a Népszövetségbe.

EDEN HAZAUTAZOTT.

Páris, szeptember 21. A francia mérsékelt sajtó törmellete tudomásul vette, hogy a Népszövetség közgyűlése nem választotta meg a tanácsstagok sorába a valenciai spanyol kormányt. A Petit Parisien azt írja, hogy a népszövetségi szavazás politikai tünetes volt, amely alkalommal a népfrent hívei és anélkül ellenfelei mérték össze erejüket. A Jour szerint a hétfői választáson két tényező játszott szerepet. Az egyik Eden angol külügyminiszter volt, aki nem épített közbe Spanyolország megválasztása érdekében, a másik a katolikus államok összefogása volt a valenciai kormány ellen.

Eden angol külügyminiszter tiszteletére, aki ma reggel Párisba érkezett, az angol nagykövetség ügyvivője villásreggelit adott. A villásreggelin megjelent Chautemps francia miniszterelnök, valamint kormányának több tagja. Eden külügyminiszter Párisból még ma tovább folytatja útját London felé.

Londoni jelentés szerint a ma reggeli angol lapok Eden külügyminiszter beszédét, amelyet tegnap a Népszövetség közgyűlésén elmondott, általában kedvezően fogadták. A Daily Herald szerint a beszéd az egész világhoz intézett békeszózatnak tekinthető. A Times arról ír, hogy azok az országok, amelyek a nyersanyagok méltányosabb felosztását kívánják, most alkalmat nyernek igényeik teljesítésére.

300 japán repülő lángborította Nankingot

Sangháj, szeptember 21. A japán hadvezetőség már beváltotta fenyegetését és dél-12 órakor, pontosan úgy, ahogyan előre bejelentették, 300 repülőgépből álló japán légiflotta jelent meg Nanking felett s megkezdte a kínai főváros bombázását. Nanking nagyrésze rövidesen lángborította. A kínai légiflotta megkísérelte, hogy felvegye a harcot a japán repülővel, de a próbálkozás sikertelennek bizonyult, mert a japánok egy órán keresztül bombázták a főváros fontosabb katonai pontjait. A károkról és a bombázás pusztításairól, valamint az áldozatok számáról még nem érkezett Nankingból semmiféle jelentés.

Előtt Wilkins, a híres sarkrepülő

London, szeptember 21. A Reuter-ügynökség jelenti: Sir Hubert Wilkins és négy társa, akik augusztus 19-én repülőgépen a Sarkvidéken eltűnt kutatók keresésére indultak, eltűntek, mert napok óta semmi hír nem felőlük. Attól tartanak, hogy jéghegyek és szuhantak.

Írásbeli megegyezés készül a kisantant és a magyar küldöttség genfi tárgyalásairól

Genf, szeptember 21. Genfben eddig még soha nem tapasztalt élénk eszmecsere folyik a kisantant és a magyar delegációk között, amit mindenki közeledésre magyaráz. A magyar delegáció szállása a Beaurivage szálló haramdik emeletén van. Itt bonyolódnak le azok a fontos megbeszélések, amelyek előreláthatólag írásos megállapodásra fognak vezetni. Az itt levő egyik szalonban fogadta Kánya Kálmán magyar külügyminiszter a diplomaták látogatásait. Hétfőn Purics, Jugoszlávia párisi követe járt a magyar külügyminiszter szalonjában, Subotić genfi megbízott kíséretében. A keddi népszövetségi közgyűlésen Antonescu külügyminiszter vonult félre Kányával, de hosszasan tárgyalt a magyar külügyminiszter a román delegáció többi tagjaival is. Ezekről a megbeszélésekről azonban eddig nem szivárogtak ki az eredmények.

Belgium a nagyhatalmak jelöltje az üresedésben levő népszövetségi tanácsstagságra

Páris, szeptember 21. Franciaország és Anglia igyekeznek Belgiumot rávenni arra, hogy jelöltesse magát a harmadik, nem állandó népszövetségi tanácsstagságra. A Matin szerint Hollandiára, Görögországra és Magyarországra gondolnak, ha Belgium nem lenne hajlandó a jelöltséget elvállalni. Az Oeuvere úgy tudja, hogy a belga király személyesen ellenzi a népszövetségi tanácsba való beválasztást. Ezzel szemben genfi jelentés szerint Spaak belga külügyminisztert kormánya megbízta annak bejelentésével, hogy Belgium elvállalja a jelöltséget az üresedésben levő népszövetségi tanácsstagságra.

AMERIKAI MEGFIGYELŐ A KELETI VISZÁLY TANÁCSKOZÁSAIN.

Genf, szeptember 21. A japán—kínai viszály ügyében a 23-as bizottság kedden tartott ülést, a

melyen Degraeff holland és Komanitzky lengyel megbízottak javaslatára Munters lett megbízottat választották meg elnöknek. Delbos francia külügyminiszter javaslatára elhatározták, hogy a japán, olasz és ausztráliai kormányokat, illetve azok képviselőit meghívják és a legközelebbi ülést hétfőn fogják megtartani.

Washington, szeptember 21. A külügyminisztérium közli, hogy megbízta Harlison Lelanet, az Egyesült Államok berni követét, hogy vegyen részt a Népszövetségnek a távolkeleti viszályra vonatkozó tanácskozó bizottságának ülésén. Harlison Lelanet hivatalosan értesítette a Népszövetséget erről a határozatról.

Sztrájk és munkavédelem

A nyomdaipari munkásság által provokált sztrájk okai nem ismeretlenek az olvasóközönség előtt és amikor ma már hetedik napja a kisebb oldalszámban kényszerülünk megjelenni, jóleső érzéssel regisztráljuk hatalmas olvasó-táborunk velünk való teljes szolidaritását, amely számunkra további munkánkban erős támaszt jelent.

Azok a feltételek, amelyek mellett a sztrájkoló nyomdai munkásság dolgozni hajlandó lett volna, messze felülmúlja a szélsőbaloldali munkáselképzelések legvérmesebb álmait is. Eltekintve attól, hogy az eddigi nyolc órás munkaidőt hat, sőt egyes helyeken öt órai munkaidőre kívánják leszállítani, ezzel szemben 15—20 százalékos béremelést követeltek. Olvasó-közönségünk érdekében nem fogadhattuk el többek között ezeket a feltételeket sem, mert ezt a munkadrágulást a közönségre lennének kénytelenek áthárítani és ezt minden eszközzel meg kell akadályoznunk.

Nem beszélve a fenti követelés elfogadhatatlanságáról, — hiszen sokkal kevesebb munkáért az ediginél jóval magasabb bért követeltek, a nyomdai munkaadók elé terjesztett követelések olyan új helyzetet kívánnak teremteni, hogy általuk az üzemek feletti szabad rendelkezési jogot lényegében kivesszék a munkaadók kezéből. Könnyű elképzelni, hogy ezeknek a radikális elveknek a megvalósítása gyakorlatban milyen állapotokra vezetnének.

Barátaink hatalmas tábora számtalan megnyilatkozásaiban nap-nap után jelét adja annak, hogy jelenlegi munkánkban is kitart velünk. A polgári termelőmunka öntudata mindenesetre visszautasította ezuttal is munka egyetemes erkölcsébe oly súlyosan ütköző kísérletet és megvédi a saját szempontjain túl a nyomdaipari fogyasztó, továbbá az újságolvasó nagyközönség érdekeit és egy fenyegető árdrágítási hullám következményeivel szemben.

Vasuti katasztrófa Franciaországban

Kisiklott két vonat, eddig nyolc halottat, ötven sebesültet huztak ki a romok alól

Páris, szeptember 21. Az éjszaka súlyos vasuti szerencsétlenség történt Franciaországban a Páris—Angouleme közötti vasútvonalon. Az első jelentések mindössze arról számoltak be, hogy Angouleme közelében két expresszvonat kisiklott, utasaik közül

heten meghaltak és számosan megsebesültek. Későn éjszaka érkeztek meg az újabb jelentések, amelyek már részleteket közölnek a szerencsétlenségről.

Az újabb jelentések szerint Angouleme állomáson tegnap este 10 óra 7 perckor futott be az expresszvonat, amely Páris felé igyekezett. A vonat 10 óra 13 perckor indult el az Angoulemei állomásról. Ez a vonat az állomástól tizenöt kilométernyire eddig még meg nem állapított ok miatt kisiklott. Tizenhárom perccel később

indult el az állomásról a kisiklott expresszvonat ikervonata, természetesen szintén Páris felé. A nagy forgalom következtében ugyanis a forgalmat csak két vonattal tudták lebonolyítani. A második vonat vezetője természetesen mitsem tudott arról, hogy az első vonatot szerencsétlenség érte, gyanútlanul rohant előre az éjszakában és amikor a szerencsétlenség színhelyére érkezett, ez a vonat is kisiklott. A legújabb jelentések szerint fél óra alatt

nyolc halottat és 50 sebesültet emeltek ki a vasuti kocsi romjai alól.

A sebesültek közül 15 állapota komoly aggodalomra ad okot. Nagyon valószínű, hogy a romok alól még nagyon sok sebesültet huznak ki.

CORSO slágermozgó

Ma premier!

Szezonnyitó első nagy film:

A HALÁLHAJÓ KAPITÁNYA

Henry Hathaway rendezése, aki a „Hindu lándzsás” rendezője volt. A Paramount monumentális filmje. A film kétféle dollárba került. Egy évig készítették. — Főszereplők:

Gary Cooper, FRANCES DEE és GEORG RAFT. — Új Paramount Journal. — Színes pótkép. — Előadások 5, 7¼ és 9¼ órakor. — Telefonszám: 2065. — Saját érdekében jegyeről elővételben gondoskodják. Szabad- és kedvezményes jegyek csak hétfőtől érvényesek.

MASARYK GYÁSZPOMPÁS TEMETÉSE

A gyászmenet utja a Hradcsintól a prágai állomásig. Manu tábornok, Ofelsége II. Carol király képviselője és Tatarescu miniszterelnök vezette a román küldöttséget

Benes: „Masaryk azzal a meggyőződéssel távozott körünkből, hogy nagy alkotását jó kezekre bízta“

Prága, szeptember 21. Az elhunyt Masaryk közfarsangi elnök temetése ma délelőtt óriási tömegek nagy részvétele mellett folyt le. A gyászmenet a Hradcsin kastélyból indult el, majd körüljárta a parlamentet és percekre megállott a város háza, valamint az ismeretlen katonai emlékműve előtt, az után pedig az egyetem épülete előtt haladt el, ahol Masaryk annak idején tanár volt. A prágai Nemzeti Színházhoz érve átkanyarodott a nagy Boulevardra, a Venzeslav terén keresztül. Az ország minden részéből összesereglett óriási tömeg állt sorfalat a hét és fél kilométer hosszú utvonalon. A menet élén Syrovi tábornok hadsereg főfelügyelő haladt lovon, tábori egyenruhában. Utána következett a nagyvezérkar három tagú küldöttsége, majd pedig az ezredeknek zászlóit vitték, amelyeknek Masaryk volt a tulajdonosa. Azután a katonazenekar, majd a csehszlovák légionáriusok következtek, akik a világháború alatt Oroszországban, Franciaországban és Olaszországban harcoltak. A légionáriusok háborús egyenruhájukat viselték és három oszlopban haladtak. Ezt a csoportot a szokolista népes csapata követte, akik szintén diszgyenruhájukban vonultak fel, majd pedig a Masaryk nevű 5-ik gyalogezred egy zászlójára haladt a menetben. A menet első részét a Hradcsin-kastély zászlóőrsége zárta be. Ezután haladt a hat ló által húzott ágyutalpon a koporsó, amelyet nemzeti lobogó borított. A koporsót a gyászoló családtagok kísérték, köztük Jan Masaryk meghatalmazott miniszter, londoni csehszlovák követ és az elhunyt két leánya, dr. Alice Masarykova és Revillod Olga asszony, két fiával és a család többi tagjai. Közvetlenül ezután Benes Eduard dr. a köztársaság elnöke haladt, majd pedig a külföldi államok küldöttségei.

A román delegáció tagjai: Manu tábornok, Ofelsége II. Carol király képviselője, Tatarescu miniszterelnök, Lapedatu szenátusi, Saveanu képviselőházi elnökök és Glatz tábornok, a hadsereg képviselője voltak.

A jugoszláv delegációt Sztojadinovics miniszterelnök vezette, aki nemcsak a kormányt, hanem II. Péter királyt is képviselte. Most a csehszlovák kormány tagjai következtek, Hodzsa Milan miniszterelnökkel az élén, majd a diplomáciai testület, a szenátorok, a külföldi államok katonai attaséi, a különböző légionárius alakulatok küldöttségei és végül a menetet öt zászlóalj gyalogság, egy dragonos ezred és egy ágyúteg zárta be.

Amikor a menet elindult ágyulövés dördült el és ugyanakkor a kastély felett repülőraj keringett. A város háza előtt Prága város tanácsa és a csehszlovákiai városok és falvak kiküldöttel csoportosultak, Huss János szobra előtt az evangélikus egyház lelkesül állottak. Amikor a menet az állomáshoz ért, a koporsót leemelték az ágyutalpról és az ott felállított ravatalra helyezték. Ekkor Syrovi tábornok parancsot adott a szertartáson résztvevő csapatoknak a diszfelvonulásra. Ugyanekkor 160 repülőgép szállt fel a csapatok felett. A katonazenekar a nemzeti himnuszt játszotta és Syrovi tábornok kardjával megadta az utolsó üdvözlést. A koporsót törzsiszték emelték vállukra és az állomáson várakozó gyászokcsiba helyezték a katonai zenekar gyászindulójának közepette. A koporsó elhelyezése előtt Benes köztársasági elnök mondotta az egyetlen gyászbeszédet, amely többek között a következőket tartalmazta:

— Masaryk eltávozott körünkből azzal a meggyőződéssel, hogy országát, nagy alkotását jó kezekre hagyta vissza. Felhívom az ország valamennyi lakosát, hogy a jobboldaliakat, mint a baloldaliakat, hogy segítsenek az elhunyt végrendeletének végrehajtásában, mert csak így maradhat leggyőzhetőbb a mi demokráta köztársaságunk. Eljünk jó megértésben egymással és szomszédainkkal is, valamint Európa és a világ valamennyi népével.

INCULET GYÁSZBESZÉDE A RÁDIÓBAN.

Bucuresti, szeptember 21. Ma délelőtt 11 óra körül a patriarchátuson gyászistentiszteletet tartottak Masaryk néhai csehszlovák köztársasági elnök elhunyt alkalmából. Pontosan 11 órakor érkezett meg az istentiszteletre II. Carol király és Mihai nagyvajda, akiket a hatóságok fejei és a patriarcha fogadtak. A királyi udvartartás részéről megjelent

még Mocsony fővadászmester, Starcea és Flondor admirálisok, Baliff tábornok, Sidorovici őrnagy, míg a kormány tagjai Inculet helyettes miniszterelnök vezetésével érkeztek meg. Ott voltak Donescu főpolgármester, Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke, Iumian, Goga Octavian, valamint a diplomáciai kar és a csehszlovák követség tagjai. A gyászistentiszteletet maga Miron Cristea patriarcha celebrálta.

Déután Inculet helyettes miniszterelnök emlékbeszédet mondott a rádióban és a román nép hódolatát róta le az elhunyt elnök iránt. A helyettes miniszterelnök beszédében többek között a következőket mondotta:

A román kormány ezekben a pillanatokban tiszteletteljes hódolatát nyilvánítja a baráti és szövetséges csehszlovák nép felszabadító elnökének emlékére iránt és esodlatát fejezi ki Masaryk politikai és tudományos munkásságával szemben. A míg élt, szelleme bevilágította népét és ebből a tényből jutott a környező és a távoli népeknek is.

A vizsgálóbíró letartóztatta, a vádpanács szabadrábra helyezte a Csermák-bűnperben szereplő Kratochwill mérnököt

Kratochwill a tábla döntéséig fogságban marad és ezidőközben éhségstrájkot

Arad, szeptember 21. A vizsgálóbíró néhány nappal ezelőtt elrendelte Kratochwill Jean Bucurestiben lakó csehszlovák származású mérnök letartóztatását, akit őrizetbe is vettek és Aradra hozták. A letartóztatás a Csermák-bűnperből kifolyólag történt és a károsultak már a szélhámoság kipattanásakor hangoztatták, hogy a Csermák házaspár mellett, a velük összeköttetésben lévő Kratochwill Jean mérnök, az egyik bucurestii csehszlovák pénzintézet főtisztviselője szintén bűnös. A feljelentők rámutattak arra, hogy

a szélhámos házaspár Kratochwill mérnök nélkül képtelen lett volna több millió leit kicsalni egy nem létező örökség meséjével

és éppen a mérnök volt az, aki a közel 30 millió „örökség” létezését több ízben is megerősítette. Egyesek szerint a Kratochwill néhány személyesen is járt Aradon, sőt egy ízben távirati úton '90.000 leit kért Csermákék egyik hitelezőjétől, hogy repülőgépen sürgősen Csehszlovákiába utazzék az örökség Romániába hozatala ügyében.

A vizsgálóbíró már többször kihallgatta a súlyosan megvádolt mérnököt, aki tagadta a vádat és

azzal védekezett, hogy maga is a károsultak közé tartozik. A mérnök azt állította, hogy 30.000 leit adott kölcsön a Csermák házaspárnak, miután nála is azzal jelentkeztek, hogy Csehszlovákiában 29 millió leies vagyon felett rendelkeznek és ha sikerül az örökséget megkapniuk, úgy többszörösen visszatérítik a kölcsönkért összeget. Néhány hónappal ezelőtt Kratochwill Jeant detektivekkel vezette elő a vizsgálóbíró Aradra, pár nap múlva azonban a mérnök ismét elhagyhatta a várost és visszautazott Bucurestibe. A vizsgálat természetesen azóta tovább folyt, tanukat hallgattak ki, majd most váratlanul úgy döntött a vizsgálóbíró, hogy

letartóztatja a csehszlovák mérnököt.

Három nappal ezelőtt utasítás ment a főváros rendőrséghez, hogy nyomban vegyék őrizetbe Jean Kratochwillt és szállítsák Aradra. A bucurestii rendőrség vasárnap délelőtt hajtott végre a vizsgálóbírói utasítást és az egyik forgalmas utcán vette őrizetbe a mérnököt. Kratochwillt az első vonattal Aradra hozták és itt a vizsgálóbíró hétfőn délelőtt hrdette ki előtte az előzetes letartóztatásáról szóló végzést. Miután Kratochwill a döntés ellen felbezéssel élt, így a vádpanács elé került, amely ma délelőtt már foglalkozott is az ügygel.

A törvényszék vádpanácsa előtt úgy a letartóztatott mérnök, mint védője a szabadrábrahelyezés elrendelését kérte. Rövid tanácskozás után a vádpanács helyt adott a kérelemnek, megsemmisítette a vizsgálóbíró végzését

és elrendelte a mérnök szabadonbocsátását.

Kratochwill Jean egyelőre még az aradi ügyészség fogházának lakója, mert a büntető törvénykönyv értelmében mindaddig nem helyezhető szabadrábra, míg az ügyészség nem nyilvánítja véleményét a vádpanács döntése ügyében. Érdekes megemlíteni, hogy Kratochwill a letartóztatása pillanatától kezdve éhségstrájkot tart és még cigarettát sem hajlandó elfogadni

UROFAN

**feloldja és eltávolítja
a húgysavat!**

Az UROFAN a szervezetben végzett vándorutja alkalmával a következő hatást fejti ki: feloldja az izomfalakra lerakódott sókat és meggyógyítja a reumát, zsábát, megelőzi az ülőideg gyulladását.

Az UROFAN feloldja a vese- és epeköveket és így lehetővé teszi, hogy ezek a fontos szervek ismét normálisan működjenek.

Az UROFAN feloldja az ízületekben lerakódott köszvényt, reumát, arthritizmust okozó — sókat.

Az UROFAN átmosza a veséket és feloldja a fájdalmas veseköveket. Ezáltal méregteleníti a szervezetet, mert megnyitja az eldugaszolt vesecsatornákat, amelyek a szervezet mérgező központjai.

Ára: lei 105. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Lerakot és vezérképviselő: E. & L. Clora Bucuresti, III., Str. Speranței No. 37.



Szelleme azonban testének halála után is él és példája marad annak, hogy miképpen kell megszervezni és vezetni önálló élet felé egy felszabadított népet. A román nép megőrzi azoknak az időknek emlékeit, amikor együtt küzdött a néhai felszabadító elnökkel és sohasem felejtje el Masaryk 1917-ben történt igazi látogatását. Történelmi pillanatok hozták ezt a látogatást, amely megerősítette a hitet a végső győzelemben, az eredményteljes jövőben és abban is, hogy a csehszlovák és a román nép sorsa szorosan összefonódott. A világháború után Masaryk kijelentette a román küldöttség előtt, hogy most kezdődik a konstruktív munka korszaka, amelyben Románia és Csehszlovákia közös segítséget kell nyújtson egymásnak. Állandó hirdetője volt a román, csehszlovák és jugoszláv népek közötti megértésnek. Most amikor Masaryk elköltözött az élők sorából, a román nép szinte hálafejjel fejezi ki a szomszédos baráti és szövetséges csehszlovák nép néhai nagy vezére iránt.

URANIA Premier-mozgó
Telefonelölvet: 12-32. Ma visszavonhatatlanul utoljára!
„ÉDES ANYAFÖLD“
országos bemutatója!
PAUL MUNI — LOISE RAINER
7.15, 9.30 órákor.
Holnap érdekes reklámkiadvány!
STAN & BRAN
a nevezetetés világrekordját javítják meg mint
COWBOY-CK

Megilleti-e a főhercegi cím Ferenc Ferdinánd trónörökös fiait?

Habsburg-pőr a hágal nemzetközi bíróság előtt — A volt főherceg rendezetlen családi ügye

Bécs, szeptember 21. A Habsburg-ház történetében, uralkodásuk utolsó szakában kötött morganatikus házasságok, melyeket az uralkodócsalád házi törvényei nem ismertek el, jelentős családi zavarokat idéztek elő. Külföldi bíróságok előtt a monarchia összeomlása óta már több ízben heves viták folytak, amelynek során a főhercegi cím viselésének jogosultságát iparkodtak tisztázni. Most a Szerajevóban 1914-ben meggyilkolt Ferenc Ferdinánd trónörökös rendezetlen családi ügye került a hágal nemzetközi bíróság elé. A bíróságnak azt a kérdést kell eldöntenie, a volt trónörökös fiait megilleti-e a Habsburg-főhercegi cím.

Az érdeklődéssel kísért ügy első fejezete augusztusban zajlott le Prágában. Az amerikai feleségével Badenben élő Hahn-Kurt Ferenc rokkant tiszt ugyanis terjedelmes beadványt intézett Benes köztársasági elnökhöz, amelyben azt kérte, hogy származását legalizálják és őt a főhercegi cím viselésére jogosítsák fel. Hiteles bírósági iratokkal igazolta, hogy őt Ferenc Ferdinánd életében fiának elismerte.

A legalizálási kérelem ügyében a csehszlovák igazságügyminisztériumban hosszas tárgyalások folytak, amelyekben előkelő prágai jogászok vettek részt. Véleményeik alapján azután Benes elnök minap hozta meg döntését, amelyet most közöltek az érdekeltekkel. Az elnöki határozat elismeri ugyan, hogy a badeni tiszt származásának adatai hitelesek, mégis úgy döntött, hogy Hahn-Kurt legalizálása a csehszlovák köztársaság területén nem lehetséges. Ennek okául azt adja elő, hogy folyamodónak atyja, Ferenc Ferdinánd főherceg osztrák állampolgár volt és így családi ügyeiben eljárni a csehszlovák hatóságok nem illetékesek.

A prágai elutasító határozat után most Hahn-Kurt Ferenc a hágal nemzetközi bírósághoz fordult. Keresete — amely a Habsburg-főhercegi cím rendezetlen kérdéseinek egész anyagát felöleli — Hágában nagy feltűnést keltett.

A különös Habsburg-per bonyodalmaival és várható fejleményeivel egyik nemzetközi jogászunk így világította meg:

— A monarchia megszűnése után a volt uralkodóház címeinek legalizálására egyedül a hágal nemzetközi bíróság illetékes, amely bíróság a nemzetközi jog ma érvényben lévő szabályai alapján ítélkezik. A mostani első Habsburg-perben az osztrák polgári perrendtartás 142. szakasza lesz irányadó, mely így rendelkezik: „Olyan esetekben, ahol az apaság kérdése bíróság tisztázza van, a házasságon kívül született gyermek összes jogokkal törvényesnek ismerhető el.” Az elismerés tehát teljesíthető, de nem kötelező. Ezért a hágal bíróság állásfoglalását érdeklődéssel lehet várni. A badeni rokkant tiszt bíróságok előtt már hitelt érdemlő módon igazolta, hogy ő abból a régi szerelemből származott, amely még a néhai Ferenc Ferdinánd trónörökös és az előkelő cseh családból született Hahn Leopoldina prágai urileány között keletkezett. Ezt a körülményt a meggyilkolt főhercegnek törvényes örökössei sem vonták kétségbe, aminek bizonyítéka az, hogy herceg Hohenlohe Miska, a főhercegi hagyaték jelenlegi kezelője a család részéről havi kegydíjat fizet a badeni tisztnek.

— A mostani Habsburg-pernek az adja meg a rendkívüli érdekességét, hogy vele kapcsolatban a meggyilkolt trónörökös rendezetlen familiáris ügyének bonyolult kérdéseit is meg kell oldani. A per magánosan nem bírálható el. Ha ugyanis a hágal bíróság Hahn-Kurt Ferencnek főhercegi jogosultságát elismeri, előáll az a különös helyzet, hogy amíg Ferenc Ferdinánd törvényes gyermekei ma csak Hohenberg hercegek, addig törvénytelen fia Habsburg főherceg lesz. Ily körülmények között csak növekednének a főhercegi probléma zavarai. Ez a körülmény késztette a Hohenberg-hercegeket arra, hogy jogaik védelmét ők is a nemzetközi bíróságtól kérjék. Beadványukban azt fejtegetik, hogy bár atyjuknak egykori házasságát a bécsi csá-

szári udvar ideg törvényai nem ismerték el, mégis ma őket, mint törvényes leszármazottakat a főhercegi cím sokkal inkább megilleti, mint atyjuknak házasságon kívül született fiát. Mi lesz a hágal bíróság döntése, azt ma még tudni nem lehet. Bizonyos azonban, hogy a most megindult Habsburg-per folyamán nem mindennapi szenzációkra van kilátás...

„Harminc év múlva öröm lesz zsidónak lenni”

— Így mondja R. Finkelstein, a Curentul titokzatos zsidója, aki javasolja, hogy engedjék meg a zsidóknak a magzatelhajtást és tartsák el az 50 éven felüli zsidókat

Bucuresti, szeptember 21. A Curentul palesztinai ankétja kétség kívül a legérdekesebb. Már sokkal kisebb érdeklődés kíséri, mint azelőtt és a rovatban szóhoz jutók jórészt szürke nevet viselő professzorok, vagy még szürkébb magánemberek. A rovatvezető is írja, hogy már csak az önként beküldött vélemények várnak leközlésre és ezek közül kiragad egyet, R. Finkelsteinét, aki Devan magántisztviselő. Humor és furcsaságban ebben a véleményben. A zsidó kérdés elintézésének módja Finkelstein urnál egészen sajátos, sőt a nevet megcáfolóan antiszemita. Másrészt mond néhány igazságot és több őszinteséggel beszél, mint bárki, aki eddig a rovatban megszólalt. Mégis alapos lehet a gyanu, hogy az ankét karrikaturáját gyártotta a Curentul, amikor egy álitólagos zsidó szájába sterilizálási javaslatot ad.

— Dacára annak, hogy zsidó vagyok, — írja Finkelstein — nem nézem a zsidókérdést sem a filozemita, sem az antiszemita prizmán keresztül. Másban látom a bajt, amelyet gyökereitől kell orvosolni. Könnyű dolog a zsidókat kommunizmussal vádolni. Néhány miniszter ebben az ankétban azt mondotta, hogy a nemzeti vagyon 80 százaléka a zsidók kezében van.

Ha tehát a zsidók kommunizálni akarják a nemzeti vagyont, úgy azt önmaguktól veszik el.

Ezzel csak a keresztényeknek tesznek jót. Azt mondják még, hogy a zsidók könnyű és jól jövedelmező dolgok után szaladnak, mintha mások mindig csak a nehéz munkát keresnek és elszaladnak, ha jó fizetést akarnak adni. Ha a zsidó ezután nem kereskedik, hanem nehéz iparos munkát vállal, mint a cipész, szabó, órák, akkor azt mondják, hogy az ipar az idegek kezén van.

— A zsidók az okai a francia forradalomnak, a világháborúnak és az orosz forradalomnak, sőt egy bucurestii napilap azt írta, hogy Mihaj Viteazul meggyilkolásának is a zsidók az okai. Egy ur azzal vádolja a zsidókat, hogy

ők az okai a spanyol testvérháborúnak. Amikor azt vetették neki ellen, hogy Spanyolországban nincsenek zsidók, akkor azt válaszolta, hogy éppen ezért okai a testvér-

Gyomerégés

gyomor, bél, máj, epegörccsök, ideges gyomor-bajok, ideges állapotok, álmatlanság, szédülés, emésztési zavarokkal járó fejfájás, hányinger-nél a világhírű amerikai Gastro D.-vel elért eredményeit a bécsi „Rockefeller” intézetben (Childis Spital) végzett hosszú kísérletek után a „Wiener Medizinische Wochenschrift” hosszú cikkben méltatja.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

harcnak, mert ha ott volnának, akkor őket ütnék és nem kellene a szegény spanyoloknak egymást ütnök.

Tény az, hogy amíg a zsidók Európába nem jöttek, addig bibliai béke volt a világon, kivéve a görög, perzsa és római háborukat.

A hunokat és a többi barbárokat a zsidó szabadkőművesek hívták táviratilag Európába.

— A zsidók terhére irt vádak között — folytatja Finkelstein — legsúlyosabb az, hogy sokan vannak. Egymillió vagy kétmillió van belőlük, az mindegy. Tény, hogy Fildermann ur sem követeli, hogy máshonnan importáljunk zsidókat az országba. Mi a megoldás? Ne küldjük a zsidókat se Palesztinába, se Egyiptomba, se Madagaszkárba, hanem küldjük őket a patikába. Ott van a zsidó kérdés megoldásának a gyógyszere. A gyógyszerésznek és az orvosnak módjában van, hogy a zsidók számát megritkítsák.

Az ország hozzon törvényt, amelyben megengedi a zsidó anyák számára a magzatelhajtást

és így csak a zsidó hitre áttért keresztényekkel szaporodnak, ami nem lényeges szám. Ezt az akciót a zsidók saját alapjaikkal támogathatják. Az ötven évet meghaladott zsidó férfiak és nők pedig évjáradékot kapjanak, mert nincsen gyermekük, aki eltartsa őket. Ha a zsidó biztos abban, hogy öregségére gondoskodnak róla, nem törekszik arra, hogy nyomoruságának örököse legyen. Husz-harminc év múlva a zsidók anynyira megritkulnak, hogy öröm lesz zsidónak lenni. Ha ezt a tervet komolyan tanulmányozzák, akkor egyaránt örülni fognak.

Eddig szól Finkelstein urnak a zsidó magántisztviselőnek véleménye, aki kegyetlenebbül tudná kiirtani a zsidókat, mint Cuza professzor. Ezek után csak két dologban kételkedünk: abban, hogy Finkelstein él és ha él, akkor tényleg Finkelstein a neve. Abban, hogy nem zsidó, egy percig sem kételkedünk.

Október 8-án mutatkozik be Solymosán Magda Budapesten

Az aradi Solymosán Magdát, a Cluj-kolozsvári Magyar Színházról a budapesti Városi Színház szerződtette le. Solymosán Magda október 8-án mutatkozik be a budapesti közönségnek a Solt-Keller „Eva a paradicsomban” című operettjében. A kitűnő Solymosán Magda új nevet is kapott új szerződésével és Budapesten Solymosán Magda néven hirdetik.

1937 október 14-től 20-ig utlevél nélkül 7 napra sportkülönvonattal Budapest-Praha-Wienbe

Részvételi díj Arad—Budapest és vissza közös utlevéllel 1280, egyéni utlevéllel 840 lei. Arad—Wien és vissza közös utlevéllel 2730, egyéni utlevéllel 2190 lei. Arad—Praha és vissza egyéni utlevéllel 2490 lei. — 4 éven aluli gyermekeknek kedvezmény. — Közös utlevélhez szükséges okmányok: állampolgársági bizonyítvány hiteles másolata, fényképes személyazonossági igazolvány, katonaköteleseknek livret. — Jelentkezési határidő: 1937. október hó 7-én, este 6 óra. — Jelentkezési hely:

EUROPA menetjegylroda Sándor könyvkereskedés
ARAD, Bul. Regina Maria 10. Telefon 15-11. Kérjen részletes prospektust!

Négy évi fegyházbüntetés után Szamuely egyik alvezetőjét kiadták Magyarországnak a csehszlovák hatóságok

Szentes, szeptember 21. A csehszlovák hatóságok most adták át a magyar hatóságoknak Pírpák Imrét, aki 1919. július 23-án Szentes város főterén bosszúból meggyilkolta Csala Imre szentesi detektívet. Pírpák 1918. év elején betörést követett el a szentesi reálgymnáziumban és ebben az időben Csala detektív nyomozta ki, hogy ő volt a tettes és így került Pírpák a szegedi Csillagbörtönbe. A forradalom idején Pírpákot a kommunisták kiszabadították. A fiatal Pírpák ekkor beállt Szamuely csapatába és résztvett a Tisza-menti harcokban, majd, mint a felszabadító csapatok parancsnoka vonult be Szentesre. Nemsokkal ezután Csala detektívet az uccán találta és két lövéssel leterítette. A kommunista-uralom bukása után Csehszlovákiába menekült, de hamarosan ott is betörést követett el, amiért négy évi fegyházra ítélték. A büntetést most töltötte ki és a csehszlovák hatóságok a magyarok kérésére adták át.

A költségvetés iratcsomóival átlegelték egymást a turnuseverini megyei tanács tagjai

Turnu-Severin, szeptember 21. A megyei bizottság tanácsülése tegnap óriási botránnyal fulladt. Gurila község költségvetésének tárgyalása alkalmával Reculescu tanító, a liberális párt vezető tagja, aki nem tanácsstag ugyan, de résztvett az ülésen, rávetette magát Braila Constantin nemzeti parasztpárti tanácstagra, aki bírálta a költségvetést, kirántotta a kezéből az iratokat és ütni kezdte Brailat. A verekedésbe csakhamar beleavatkoztak az összes tanácsstagok. Predescu prefektus közbelépett ugyan, de sikertelenül, mert az ellenfelek nem hagyták abba a verekedést. Végül telefonon értesítették Constantinescu főlgvészt, aki azonnal a helyszínre sietett és tapintatos fellépésével véget vetett a botránynak.

Fegyveres támadás után rabolták a Sztalin kisfiát

Varsó, szeptember 21. Az Express Foranni varsói tudósítója magánforrásból érdekes részleteket közöl Sztalin tizenkét éves fiának, Vasilijnek elrablásáról. E szerint a gyermek elrablása fegyveres támadással történt. Amikor a kisfiú a GPU egyik emberének kíséretében hazafelé tartott, hirtelen egy hatalmas zöld gépkocsi kanyarodott feléje és a gépkocsiból sortűzet adtak le. A Vasilijt kísérő GPU emberre tüzeltek és azt három golyó el is találta. A következő pillanatban a fiúcskát egy rántással beemelték a kocsiába és az autó gyors száguldással eltűnt.

Nagymennyiségű orosz vas és gyapot érkezik az országba

Bucuresti, szeptember 21. Az Adeverul úgy értesül, hogy a közeli napokban érkezik meg Oroszországból az az első nagyobb szállítmány, amely vas félgyártmányokat tartalmaz és amelyet nagyipari vállalatok rendeltek. A belföldi iparnak tudvalevőleg vashiánnyal kell megküzdnie és ezért vált szükségessé ez a nagyobb rendelés. Ugyancsak ebben a hónapban érkezik meg egy nagyobb orosz gyapotszállítmány, a Fekete-tengeri kikötőkbe. Szakértők úgy tudják, hogy ennek a gyapotnak a minősége jóval felülmúlja az amerikai áru minőségét. Ezen kívül 35.000 kiló orosz kémiai cikket, aszbesztet vásárolnak, később pedig egy újabb 60.000 kilós vegyi szállítmány érkezik.

LEGUJABB

Masaryk lanyi temetése

Prága, szeptember 21. Kedden este helyezték örök nyugalomra Masaryk G. Tamás földi maradványait a lanyi temetőben. A vonat délután 5 órakor futott be a lanyi állomásra és a temetésen, amely rendkívül egyszerű volt, csak a család tagjai és mintegy 200 meghívott vett részt. Masaryk sírja a temető kert végében, közvetlenül a kerítés közelében van felesége mellett, akit a napokban exhumáltak és temettek oda. Beavatottak úgy tudják, hogy Masaryk sírhelye csak ideiglenes, mert a prágai dombra, a cseh királyok temetkezési helyén kívánják elhelyezni, azonban ennek rendkívül súlyos akadály, hogy Masaryk nem római katolikus, hanem cseh humanista vallású volt.



KRÉTA SZIGETÉN

Minos király kívánságára Dedalus olyan bonyolult labirintust épített, amelybe ha valaki betévedett, nem találta meg a kijárást; a labirintus végtelen termeiben lakozott egy rettenetes szörny, a Minotaurus, amely széttépett mindenkit, aki csak utjába akadt. Az athéniak minden évben Minosnak adó fejében 7 ifjút és 7 szüzet küldtek, akiket feláldoztak a Minotaurusnak. Tezeus, a fiatal hős is közöttük volt a kiszemelt áldozatoknak. De a sors másként rendelkezett. Minos király leánya, Ariadne, beleszeretett és hogy megmentse, azt a tanácsot adta neki, hogy fonalgombolyagot bonyolítson le utjában. Tezeus, miután legyőzte

a szörnyeteket, a fonal révén megtalálta a végtelen labirintus kijáratát.

NAPJAINKBAN az üzleteknek is megvan a labirintusuk — de Ön is rendelkezik varázslatos fonal felett, amely megsegíti hogy megtalálja a helyes utat és elérje célját. A telefon, dolgozóasztalán, vagy a nyilvános állomás, az Ön számára a fonal vége, amely mindenkor kész, hogy bármilyen távolságot befusson.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

rendelkezésre bonyolult telefon-utmutató, amely minden tudnivalót és a helyközi és nemzetközi beszélgetések díjszabását tartalmazza.



Iamandi nem félti a demokráciát

Iasi, szeptember 21. A liberális párt iasii tagozata állandó választmányának ülésén Iamandi Victor kultuszminiszter beszédet mondott a jelenlegi kormány célkitűzéseinek megvalósításáról. Ami a szélsőséges irányzatokat illeti, Iamandi annak a véleményének adott kifejezést, hogy ezek csak ott találtak gyökeret, ahol a nagy tömeg okos tanácsokkal és közérdeklő megvalósításokkal való felvilágosítása még nem történt meg. A kormány felvilágosító munkája még a kezdetén van, de eredményei már most is mutatkoznak.

— Ezért — mondotta — nem kell tartanunk attól, hogy nemzeti és demokratikus életünkben zavaró körülmények álljanak be, amelyeket úgy népiünk tradíciójától, mint erkölcsi épsége amugy is visszautasítana.

Iamandi ezután kijelentette, hogy az ország érdekében szükség van a nemzeti parasztpártira, ugyanakkor azonban szükséges az is, hogy rendet teremtsenek ebben a politikai szervezetben. Iamandi az újságírók kérdésére kijelentette, hogy a kormány átszervezéséről nincs szó és erre még akkor sem lenne szükség, ha a kormány tovább folytatja munkáját.

SELECT 5, 7.15 és 9.15 órákor.
Helyárak: 14, 20 és 26 lej.
Zsufolt házak mellett futott mindenütt
SONJA HENNIE a sokszoros olimpiai
és világbajnok káprázatos filmje
A JÉGHERCEGNŐ
A jégkabarén a 3 Ritz Brothers.
BORAH MINEVICH szájharmónika-fűző

HIREK

Vissza a halálból

Szenzáció eset történt a lincolni kórházban. A kórház műtőjében „feltámadt” egy férfi.

Műtét közben történt. Az orvosok megállapították, hogy a beteg nem léleklzik többé, hogy szív működése megszűnt s általában az életnek semmi jeleit nem mutatja.

Egy fiatal sebész azonban elhatározta, hogy megkísérli a lehetetlent. Munkához fogott és három órai erőfeszítés árán a halott férfit sikerült visszaélesztetnie az életbe.

A rendkívüli eset híre villámgyorsan terjedt el Angliában, az újságok nagy cikkekbe számoltak be róla.

A páciens Leonard William Warren 28 éves frechevillei (Sheffield) férfi, a sebész dr. G. S. A. Knowles, a lincolni megyei kórház orvosa.

Warren súlyos sérüléseket szenvedett egy autószerencsétlenségénél. Ugyszólván reménytelen állapotban volt, amikor a kórházba szállították.

Este háromnegyed nyolckor fogtak hozzá a műtétnek. A borzalmas fejszékkel kezdték. De néhány perc múlva már megállapították, hogy Warren nem léleklzik.

Mesterséges légzést alkalmaztak. Közben megszűnt a szív működés is. A beteg ekkor injekciókat kapott.

Az injekcióknak azonban nem volt semmi hatása. A szív továbbra is „halott” maradt.

Dr. Knowles ekkor felmetszette a hasfal felső részét. Öt percig masszírozta a szívet. A szív ismét dobogni kezdett. Ezután három óra hosszat ismét mesterséges légzést alkalmaztak. Végül is amikor dr. Knowles és kollégái már teljesen kimerültek, a beteg ismét lélegzeni kezdett.

Valamennyire visszanyerte az öntudatát is. A szenzáció „halottfeltámasztásnak” azonban gyakorlati eredménye nem volt, amennyiben másnap délután William Warren mégis meghalt, még pedig ezután végérvényesen.

A halottkém, miután a haláletfelvételt elkészítette, így szólt:

— Igazán csodálatos, amire ez az orvos képes volt.

— Elitelték valutacsempészes miatt. Devizakihágás címén került a vádlottak padjára Strausz Magda Targumures-marosvásárhelyi magántisztviselő. Strausz Magda néhány hónappal ezelőtt külföldre utazott és mielőtt elhagyta volna az ország területét, a határálmason motozásnak vetették el. Ekkor kiderült, hogy a tisztviselő 4500 leit akart kivinni az országból. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és ennek alapján került bíróság elé a Targumures-marosvásárhelyi tisztviselő. A mai tárgyaláson a bíróság 2500 lei pénzbírságra ítélte a vádlottat, egyben pedig elrendelte a 4500 leinek az állam javára való elkobzását.

— Törvényszéki hírek. Guttman Andor aradi kereskedő bizományi áruként három darab perzsa szőrmét kapott, amelynek ellenértékével nem számolt el és a szőrméket sem adta vissza. A mai tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy a szőrméket nem bizományba kapta, hanem 9000 leiert megvásárolta. A július 15-én megtartott tárgyaláson a bíróság kötelezte a vádlottat, hogy a mai tárgyalásig rendezze az ügyet, miután azonban ez nem történt meg, egy havi elzárásra ítélte, ezenkívül kötelezte a bíróság a szőrmék visszaszolgáltatását, vagy pedig a 9000 lei megtérítésére. — A törvényszék egy havi elzárással sújtotta Popovici Onut Tarnova községbeli lakost, mert élelmiszert lopott Grada Ioan községbeli gazdálkodótól.

— ZÜRICH TÖZSZEZÁRLAT: Páris 14.74, Pondon 21.58, Newyork 435.37 és fél, Milánó 22.92 és fél, Amszterdam 240.35, Berlin 174.70, Prága 15.21, Varsó 82.80, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Három magyar és egy német társulat kért eddig színjátszási engedélyt Timisoara, Temesvárott. Az itteni színjátszási idény még mindig nem dől el. A magyar színjátszás részéről eddig három társulat kért játszási engedélyt. Szabadkai társulata ez év december 1-től 1938 január 15-ig szeretné a színházat megkapni. Szabadkain kívül Róna Dezső és Fekete Mihály kérték játszási engedélyt. A német színház igazgatója, Ongyert, november 17-től december 23-ig akarja a színházat német előadások részére felhasználni. A város eddig még nem döntött az ajánlatok ügyében, mert előbb tekintetbe akarja venni a Cluj-kolozsvári opera tervezett vendégelőadásainak időpontját.

— H. más vasúti szabadjeggyel utazott. Közokirathamisítás vádjával, gyorsított eljárás alapján került ma az aradi törvényszék elé Chirvai Tiberiu 21 éves Cluj-kolozsvári lakatos, az ottani CFR szakiskola tanulója. A fiatalembert hétfő délelőtt az aradi pályaudvaron a transilvianai vonatból történt leszállása alkalmával tetten érték, amint egy hamisított vasúti szabadjeggyel uazott. Chirvai Tiberiut a központi rendőrségre kísérték, ahol megállapítást nyert, hogy a vasúti szabadjegyet, amellyel Cluj-Kolozsvárról Aradra utazott, valóban hamisította és az elmúlt év folyamán 29 esetben végzett hasonló hamisítást. A leleplezett fiatalembert ma délelőtt kísérték át az aradi tigyészégre, ahol kihallgatása után közokirathamisítás címén gyorsított eljárással a törvényszék elé állították. A déli órákban megtartott tárgyaláson megállapították, hogy a törvény értelmében előírt tettenérés esete nem forog fenn, így tehát gyorsított eljárásnak nincs helye. Ezért a tárgyalást október 28-ra halasztották.

— Dr. Biksz Ismét rendel. Reg. Ferdinand 63. szám.

Üzletmegszűnés miatt

női gypju bluzokat 65 leltől kezdve kiárusítom. Kirakatot tekintse meg. Üzletberendezés eladó.

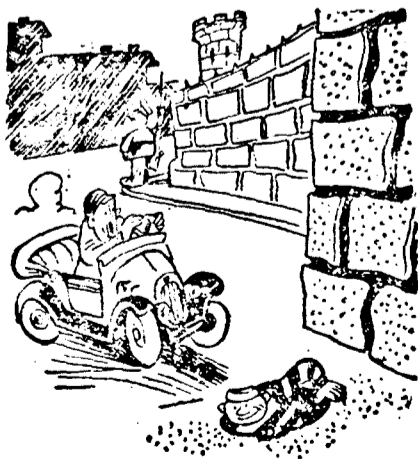
ILLENCZ és FRIEDRICH
Arad, Piata Avram Iancu 21, Üzlethelyiség kiadó

— TERMÉSZETJÁRÓK HAZI UNNEPE, CASOIAN. A Carpatin Egyesület aradi Czáran osztálya házi ünnepeket rendez Casoian. Kiosztásra kerül: 2. ezüst, 3. bronz plakett, 1 drb. (50 tura után) arany, 8 drb. (15 tura után) ezüst díszjelvény. A házi ünnepség műsora: 25-én a casoia-kaszójai menházban társasvacsora (ára 25 lei) 26-án d. e. az érkező vendégek fogadása. Jutalmak kiosztása. Társasvacsora (ára 25 lei). Ugy a vacsora, mint az ebéd alatt szórakoztató zene, melyet egy közismert jazzband szolgáltat. Indulások Aradról: szept. 25-én (szombaton) déli fél 12-kor és d. u. 3 órakor villamoson a 10-es megállóig, onnan gyalogtura a menházig (14 km.) délután 4 órakor Aradról társasgépkocsi indul a városháza háta mögül, este 8.12-kor a CFR vonaton Pancota-Pankotájig, onnan társasgépkocsin. Szept. 26-án reggel 5 órakor a villamoson Podgoriára, onnan három irányban gyalogtura a menházhoz. Jelentkezni lehet legkésőbb szombaton d. e. 10 óráig Sándor Iván és Társa sorsjegyirodában.

— HA TULSOK GYOMORSÁVATÓL OKVETLEN MEG AKAR SZABADULNI, ugy ne mulassza el reggelenként egygyed, esetleg félpohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet éhgyomorra inni. Az orvosok ajánlják.

— REFORMATUS EGYHÁZMEGYEI GYÜLES SALONTAN-SZALONTÁN. A salontai református egyházmegye szokásos őszi közgyűlését szeptember 23-án, csütörtökön tartja Arday Aladár esperes elnöke alatt. A gyűlésen iktatják be Fráter Emil halálával megüresedett egyházmegyei gondnoki állásra egyhangulag megválasztott dr. Olosz Lajos Chişineu-kisjenői ügyvédet, eddigi egyházmegyei főjegyzőt. A közgyűlés határoz a Dohy Árpád salontai lelkes csere ügyében, ejti meg a jelöléseket a megüresedett egyházmegyei tisztségekre. Az aradi egyház részéről az egyházmegyei gyűlésen Tarnóczy Lajos lelkes. Muzsaj József gondnok, Mészáros Dániel tanácsbíró és Dömötör László kiküldött vezetnek részt.

Előérzet



A megszökött fegyenc: Végre, négy év után egy kissé biztonságba érezhetem magam...!

Chaplin megölte híres maszját

A világ mozikedvelői közönségének fájdalommal kell értesülnie arról, hogy a keménykalapos, szakettes, apróbajuszos csavargó, akit Charlie Chaplin játszott, — meghalt. A modern idők című filmben lépett fel utoljára. Soha többé nem fog új darabban megjelenni. Így határozott Charlie Chaplin. Még régebben híre ment, hogy a világhírű moziszínész újfajta szerepkörre akar áttérni. Chaplin mindaddig nem nyilatkozott a hírek valósága felől, most azonban kijelentette az amerikai sajtó képviselői előtt, hogy valóban nem fog többé csodálatos csavargó szerepben fellépni. Elmondta azt is, hogy új filmet fog készíteni melynek egyik főszerepét önmaga, a másikat pedig a felesége Paulette Goddard fogja játszani. A film tárgyát azonban nem árulta el, csak annyit mondott, hogy nagy film lesz és több mint egy esztendő munkájába fog kerülni.

— Néma, vagy beszélő lesz-e a film?

Erre a kérdésre Chaplin így felelt:

— Beszélő! Atalakulásom teljes lesz. Külépek régi jelmezemből és a hallgatásból! Hozzátette még, hogy főleg azért „öli meg” a csavargót, mert a beszéd nem illett hozzá.

— Elhunyt Ardeal-erdélyi iparmágnás érdekes végrendelete. Targumures-Marosvásárhelyről jelentik: A közelmúltban elhunyt Bürger Albert iparmágnás végrendeletét most bontották fel. A hivatalos aktust nagy érdeklődés előzte meg, mert kíváncsiak voltak, hogy milyen nagy a legendás Bürger-vagyon. A végrendelet semmiféle közelebbi adatokat nem tartalmaz arra nézve, hogy ez a vagyon tulajdonképpen milyen nagy és mennyit ér ezidőszert. A végrendelet intézkedései során minden ingó- és ingatlan vagyont az elhunyt Bürger Albert felesége, Tischler Julia örökölt. Ez alól csak a Bürger Albert kastélyának ingóságai kivételek. A Targumures - Marosvásárhely főterén álló Apollo bérpalotát, amelyet közös tulajdonban bírt feleségével, az unokáira hagyta, vagyis a maga tulajdonrészének egyharmadát egyenlő arányban osztotta szét az unokák között. Földbirtokát fiára hagyta, sőt a rokonokról sem feledkezett meg az örökgyógy. A végrendelet azonban kimondja, hogy a Bürger-vagyonhoz tartozó ingatlanok használati joga öz. Bürger Albertnéét illeti meg. A végrendeletnek legérdekesebb része, amelyben az örökgyógy legidősebb fiát, Bürger Dezsőt kihagyta az örökösök sorából.

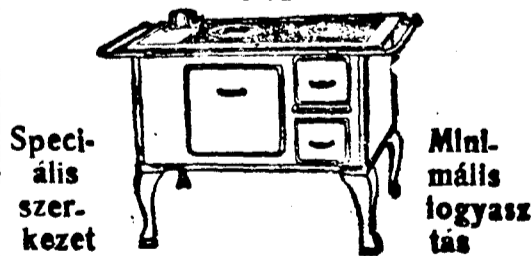
— AGYVÉRZÉSRE HAJLAMOS IDŐSEBB EMBEREKNEK a rendkívül enyhén ható természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral — nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy székletet és kielégítő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

Segítség iszákosság ellen!

Kérien díjtalan felvilágosítást! Dr. Odor, „Maria” gyógyszerész. Carani Jud. Timis-Torontál.

— Feljelentették, mert nem akart elfogadni egy 250 leiest. Különös feljelentést kapott az aradi központi rendőrség bünyügyi osztálya. Somoriu Nicolae aradi lakos feljelentést tett az egyik trafikos ellen, mert az nem akart tőle elfogadni egy 250 leies ércpénzt. A feljelentés ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

Házasszonyok öröme



Speciális szerkezet

Minimális logyasztás

A MASSZIV

ELITE-TÜZHELY

fehér zománc kivételben. Tűzálló samott-béleléssel.

SZÁNTÓ Oradea

„ZEPHIE” kályhagyára. Essilngeni faredőnyök, acéllemez redőnyök. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:

OMESCU, Regina Maria-ut.

ANGEL, Catedralei-tér.

KESZTENBAUM, gyermekkórházzal szemben.

Ok. 2 szombat este a Fehér Keresztben a Tornaegyesület turistáinak **tirol estélye** Pazar műsor, látványosság zene, tánc, ötletek Maghivók az egyesületben

Csillár, csillár, csillár, villanykörte, vezeték, rádiók legolcsóbban Rosenfeld Géza Bul. Reg. Maria 9. Telefon: 12-25

SPORT-ESEMÉNYEK

Bucur Barsu vezeti a vasárnapi Gloria-Universitatea mérkőzést

Morar Teofil dr. az Olimpia-AMFEA mérkőzés játékvezetője.
Vasárnapi futballprogram

Arad, szeptember 21. A nemzeti bajnokság negyedik fordulójában az aradi csapatok közül ezúttal a Gloria játszik itthon: az Universita-teát látja vendégül, az AMFEA pedig Satumare-Szatmárra rándul az Olimpia ellen. A nemzeti bajnokság, valamint a kerületi bajnokság vasárnapi műsorát a következőkben ismertetjük:

Nemzeti bajnokság: I. csoport: Unirea Tricolor-Phoenix, Victoria-CAO, Olimpia-AMEFA, DUG-Rapid, Chinezul-Jiul.

II. csoport: Venus-Juventus, Sp. Studentesc-Vulturi Textilă, Crișana-Drăgost Vodă, ACFR-Ripensia, Gloria-Universitatea.

Kerületi I. oszt.: Sparta-SCA, Unirea-Astra, Hakoah-Juventus, Intelegerea-CAA.

Kerületi II. oszt.: Slavia-Virtutea, CAR-Crișana, Banatul-Vulturul.

Ifjúsági bajnokság: Titanus-Astra, CAA-Transilvania, Gloria-Hakoah, AMFEA-Tri-

color, Fortuna-Unirea, SGA-Intelegerea, Olimpia-USA.

A központi bírókudló bizottság egyébként megejtette a divíziós mérkőzések bíródelegálását, amely az alábbi:

Venus-Juventus (szombat), bíró: Jean Petrescu.

Unirea Tricolor-Phoenix, bíró: Russu Gabriel dr.

Olimpia-AMEFA, bíró: Morar Teofil dr. Victoria-CAO, bíró: Gh. Busa.

Chinezul ILSA-Jiul, bíró: Constantinescu.

Sp. Studentesc-Vulturi Textilă, bíró: Vartolomeu.

Crișana-Drăgost Vodă, bíró: Chicin.

ACFR-Ripensia, bíró: Piky Kroner.

Gloria-Univ., bíró: Bucur Barsu.

Elmarad a román-magyar válogatott mérkőzés

Budapest, szeptember 21. A magyar nemzeti liga a román-magyar mérkőzés kérdésével foglalkozott. Mint ismeretes, eredetileg október 24-re tervezték ezt a meccset, később szeptember 26-ra, vagy október 17-re tervezték Bucurestiben. A liga ülésén megállapították, hogy az időpontok közül egyik sem felel meg és így összességében már nem lehet szó a román-magyar mérkőzés lebonyolításáról.

A vasárnapról elmaradt Brinn-Budapest városközi mérkőzés ügyében nem alakult ki még végleges döntés. A brünniek azt szerették volna, hogyha a mérkőzést szeptember 28-án (kedd, Csehszlovákiában ünnepnap) játszhatták volna le, a magyar egyesületek azonban ezt az időpontot nem tartották alkalmasnak azzal az indoklással, hogy két bajnoki mérkőzés közötti hétköznapra nem lehet válogatott mérkőzést beiktatni.

Walasiewicz egy nap alatt három női atlétikai világrekordot javított meg!

Varsó, szeptember 21. Az atlétika történetében csaknem példa nélkül áll az a ragyogó teljesítmény, amelyet a jó formában levő Stella Walasiewicz, a lengyelek kitűnő női atlétája ért el, a múlt vasárnap Dorohobizban tartott versenyen: három újabb szenzációs világrekordot állított fel. Különösen kimagasló a távolugrásban elért 625 cm.-es világrekordja, amely sok férfi atléta becsületére válnék. Az új világrekordok: 100 yard: 10.8 mp. 80 m.: 9.6 mp. Távolugrás 625 cm. Ezek után az eredmények után a sportvilág joggal várja, hogy Walasiewitzet is mikor operálják férjévé...

„SAROSI EGYMAGA GYŐZTE LE A CSEHSZLOVÁKOKAT...” „A labdarúgás művészetének utólráhatatlan mestere...” „Régóta nem volt olyan válogatott mérkőzés, melynek lefolyása, kialakulása, sorsa annyira egy játékos nevéhez fűződött volna mint ez: Sárosi formája csúcspontján csodásan futballoz. „Gyurka olyan vezére, hőse volt a vasárnap délutáni magyar 11-nek, amilyenél jobbat nemcsak kívánni, de elképzelni sem lehetett volna...” Ilyen és hasonló áradozó lapvélemények jelentek meg Budapesten Sárosi dr. vasárnapi játékaról.

OLLA szétoszt 100.000 frankot a PARISI VII. AGKIALLITASON Ont is szívesen lájuk! OLLA kiállítási pavillonja Pavillon de la Santé 24 B.

Mind soványabb és kecsesebb lett

Négy hónap alatt több, mint 14 kilót fogyott

Ez a hölgy, 1.52 m. magas, 71 kilót nyomott. De a szerencse kedvezett neki, mert egyszerű és ártalmatlan fogyaszti módszert fedezett fel és azt négy hónapon keresztül folytatta. Most a mérleg 57 kilónál kevesebbet mutat. Olvassa az alábbiakat és meg fogja tudni, hogy történt-e változás:

„Ezelőtt négy hónappal elkezdtem Kruschen-sót szedni, inkább kíváncsiságból. Nem igen bíztam az ilyenféle kezeléseknél, mert folytattam egy kurát 12 hónapon keresztül és az eredmény 2 kiló plusz és nem minusz volt. De az első üveg Kruschen-só után javulást észleltem, úgy hogy a kurát tovább folytattam és mindinkább jobban éreztem magam minden tekintetben. Azután észrevettem, hogy hétről-hétre kevesebbet nyomok és most, négy hónap múlva, igen meg vagyok elégedve az elért eredménnyel. 1.52 cm. magas vagyok és mielőtt Kruschen-sót szedtem 71 kilót nyomtam, míg most 57 kilónál kisebb a súlyom”. — J. W.

A Kruschen sói segítik a szervezetet, hogy naponta eliminálja a haszontalan és mérges anyagokat, amelyek megterhelik a szervezetet. Akkor, lassan-lassan eltűnik a csúf kövérség igaz, hogy csak lassan, de bizonyosan.

Gyógyszertárakban és drogériákban kapható. Nagy üveg 90 lei, kis üveg 65 lei.

KIKAPOTT AZ FC BOLOGNA, FC Milan-FC Mari 3:2. Sampierdarena-AS Róma 1:1. Torino-Lucchese 3:2. Neapoli-Triestina, 3:0. Lazio-Genova 2:1. Fiorentina-Bologna 2:1. Ambrosiana-Livorno 3:1. Juventus-Atalanta 1:0.

A MAGYAR VALOGATOTT HATRALEVŐ EK ELLEFELEI: Ausztria (október 10-én Bécsben), Svájc (november 14-én Budapesten) és Olaszország (jövő év tavaszán Budapesten).

A MAGYAR-CSEHSZLOVÁK VALOGATOTTNAK MÉRLEGE. A magyar csapat vasárnap a 22-ik mérkőzését vívta Csehszlovákia ellen. A magyar válogatott 11-szer győzött, 7-szer döntetlen volt az eredmény és csak 4-szer vesztett. Gólaránya 54:40. A csehek még sohasem győztek Pesten! Döntetlen is csak egyszer érték el — 1930-ban.

KÖZGAZDASÁG

A devizakereskedelem szabaddá tételét javasolja a kontingentálási bizottság

A zárt lei tételek ügye foglalkoztatta legutóbb a központi kontingentálási bizottságot is

Bucuresti, szeptember 21. Gazdasági körök becslése szerint, a különböző kliring-számlákon mintegy 7 milliárd lei van zárva, amelynek ellenértékét az exportőrök csak import esetén kapják meg. Ez rendkívül káros az exportőrök szempontjából. A zárt lei tételek ügye foglalkoztatta legutóbb a központi kontingentálási bizottságot is és arra az álláspontra helyezkedett, hogy szabadabbá kell tenni a devizakereskedelmet, mert az exportőrök csak így juthatnak hozzá követeléseikhez. Elsősorban olyan államok devizáinak szabadabb forgalmát ajánlják, amelyekkel szemben a kliringszámlákon rendkívül nagy összegű a befagyott követelés. Értesüléseink szerint a kontingentálási bizottság a kormány gazdasági bizottságának legközelebbi ülésén ilyenirányú javaslatot tesz.

Adótulfizetések visszatérítése

Arad, szeptember 21. A pénzügyminiszter körrendeletben utasította a pénzügyigazgatóságot az állam javára történt túlfizetések visszafizetésére illetve ismételt figyelemztetésre alárendelt közegeit a visszatérítések rendezésére és feltételeire. Az utasítás legfontosabb része, amely arról intézkedik, hogy csakis a túlfizetés alkalmával kiállított nyugta felmutatása ellenében történhetik meg a visszatérítések. A terjedelmes rendelet további részeiben utasításokat tartalmaz a pénzügyi hatóságok számára arra nézve is, hogy miképpen kérvényezzék a minisztériumtól a túlfizetések visszautalását.

— Szilárdul a frank árfolyama. A párisi tőzsdén a francia frank árfolyama tovább szilárdult. Az angol font jegyzése 146.75-ről 146.25-re csökkent, a dollar azonban emelkedett, amennyiben 29.58-ai jegyezték 29.45-tel szemben.

Növekszik a belföldi tojásfogyasztás

Arad, szeptember 21. Mialatt tojás kivitelünk nagyarányban visszaesett, a tojás belföldi fogyasztása fellendült. Csak így magyarázható, hogy az export szünetelése ellenére sem esett vissza nagyobb arányokban a tojás ára. Így tehát a termelők és a belföldi tojáskereskedelem az export visszaesése miatt nem szenvedett nagyobb károkat.

— Megszűnik a francia és belga transzferlátszmozás. A Banca Națională vezetősége közleményt bocsátott ki, amelyben bejelenti, hogy francia és belga viszonylatban megszünteti a transzferlátszmozás rendszerét. Ennek megfelelően körrendeletet intéznek a vámhivatalokhoz és a külkereskedelmi hivatalokhoz.

— Gabonapiac: 78 kilós 3 százalékos buza 52.000 lei, rozs 46.000 lei, árpa 36.000 lei, köles 50.000 lei, zab 35.000 lei.

Közgazdasági hírek

Szeptember tizenötödiktől kezdődőleg hivatali jutalmat folyósítanak a Görögországba, Palesztinába, Szíriába, Egyiptomba, Máltába és Líbiába irányuló állatkivitel támogatására. A kompenzációs alapon történő kivitelnél nem fizetnek export-jelzést.

Japán nagy erőfeszítéseket tesz mangán-és-vány szükségleteinek fedezésére. A mangán hiánya a hadsereg szükségleteinek fedezését teszi szinte lehetetlenné. Amerika mereven elzárkózik a japán kereslet kielégítése elől és éppen ezért a fővárosi lapok felvetik a kérdést: hogyan lehetséges, hogy lengyel érdekeltség részéről komoly tárgyalások folyhatnak román mangán kizsállításáról.

Párti jelentések arról számolnak be, hogy a frank árfolyamának szilárdulása állandó jellegű irányzatnak bizonyult.

Az állatkivitel együttműködés ügyében Magyarország és Jugoszlávia érdekelt szakkereskedelme között létrejött megállapodást első ízben a német piacon érvényesítették. A két ország állatexportőr-érdekeltségei szorosán együttműködve intézik Németország ellátásának ügyét a előreláthatólag közös eladási irodát is létesítenek.

Tárgyalások indultak meg a francia-román fitetési egyezmény módosításáról. Elsősorban az utóbbi napok pénzügyi eseményei tették szükségessé a módosítás ügyének gyors napirendrehozását, másrészt pedig egyéb, már előbb tapasztalt nehézségek kiküszöbölését is célul tűzték ki.

Vasárnapig meghosszabbítják a gyümölcsöt. A Mezőgazdasági Kamara által rendezett gyümölcskiállítás a legteljesebb sítért aratta. A közönség nagyszámban látogatja a kiállítást, amelyen pompás fajgyümölcsök hirdetik a megye fejlett gyümölcskultúráját. Olyan rendkívüli érdeklődés mutatkozik a gyümölcs és szőlőkiállítás iránt, hogy azt meg kell hosszabbítani. Így szeptember 26-ig, vasárnapig maradjon nyitva a kiállítás. Nem érdektelen megemlítenünk, hogy a bemutatott különböző szőlő- és gyümölcsfajták közül nagyobb mennyiség fogyott el eddig.

Kedvező szőlőtermés. Arad-Podgoria-hegységen a szőlőtermés általában kedvezőnek érkezik. A Mezőgazdasági Kamarához érkezett jelentések szerint a szüretet idén jóval korábban tartják meg, mint az előző esztendőben. Ezt a meleg időjárás és a 20-30 százalékos fellépett rothadás teszi szükségessé. A szüret valószínűleg október első felében kezdődik.

Szabadforgalmu devizák árfolyama szeptember huszadikán: német márka 37.32 és fél—37.40, osztrák shilling 28.17 és fél—28.27 és fél, pengő 26.90—27.05, cseh korona 5.21—5.25, drachma 1.04—1.06, török font 84—85 egynegyed. A német márka irányzata gyenge.

RÁDIÓ

SZERDA, SZEPTEMBER 22.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Hanglemezek. 20.20: Rádiógyetem. 20.40: Vasile Julea zenekara. Radió Románia 21.35: Zenei variációk. Radio Bucuresti. 21.35: Hegedű hangverseny. Radio Bucuresti és Radio Románia 22.10: Marie Snejina énekel. 22.30: Sport, rádióhíradó. 22.45: Szalonzene. 23.45: Hírek külföldre.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.30: Damokos László zongorázik. 5.15: Diákféltóra. 5.45 Hírek. 6: Hogyan védekezünk a házi balesetek ellen? Dobák Ferenc dr. előadása. 6.30: Csóka Feri és cigányzenekara. 7: Bakó Oszkár dr. előadása. 7.35: Takács Jenő előadása hanglemezekkel. 8.10: Bodó Erzsébet énekel, 8.45: Külügyi negyedóra. 8: Vizvári Mariska és Gál Gyula előadestje. 9.45: Hírek. 10.10: Brahms: C-moll vonósnégyes. 10.45: Hanglemezek. 12: Hírek francia és olasz nyelven. 12.10: Jazzzenekar. 1.05: Hírek.

Belgrád. 1: Könnyű zene. 1.45: Rádió zenekar. 6.10 Rádió zenekar. 7.20: Hegedűszámok. 9: Szimf. lemezek. 10: Vidám óra. 11.20: Zongorahangverseny 11.45: Táncczene.

Berlin. 3.15: Kivánságlemezek. 7: Gaden zenekar. 8.15: Tarka zene 9.10: Rádió zenekar. 9.50: Hangjáték. 11.30: Szórakoztató és táncczene.

Milánó. 12.03: Szórakoztató zene. 6.15: Hegedűszámok 7.50: Szórakoztató zene. 10: Zene hangjáték 12.15: Táncczene.

Prága. 1.35: Rádiózenekar. 4.30: Szórakoztató zene. 5.35: Duda zenekar. 7.55: Hanglemezek. 11.35: Hanglemezek. 12: Francia hírek.

Róma. 12.30: Szórakoztató zenekar. 1.30: Déli hgv. 6.15: Közvetítés a rádiókiállításról. 7.50: Szórakoztató zene. 10: Klasszikus zene. 11.10: Énekkar. 12: Hírek és táncczene.

Varsó. 1.25: Szórakoztató zene. 5.15: Énekkar. 6: Kamara zene. 6.30: Énekszámok. 7.15: Filmlemez. 10: Chopin-művek. 11: Táncczene.

Bécs. 1: Szórakoztató zene. 3: Szimf. lemezek. 6.15: Kamarazene 8.25: Szimfonikus hgv. 9.40: Galli Curci lemezek. 10.40: Hegedű- és zongora hgv. 11.20: Táncczene. 11.55: Hírek. 12: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 23.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Pavelescu Gheorghe énekel. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03 Táncczene. 20: Rádiógyetem. 20.20: Hanglemezek. 21: Ana Gadiu román énekszámai. 21.20: Rádiózenekar. 22.30: Sport, rádióhíradó. 22.45: Táncczene. 23.45: Hírek külföldre.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Konczné Keömley Bianca énekel. 1.45: Hírek. 2: Fátyol Jancsi és cigányzenekara. 3.40: Hírek. 5.15: Az őszi befőzés. Háztartási előadás. 5.45: Hírek. 6: Palotai Vilmos gondolkázik. 6.30: Nemzetiség, kisebbség. Szász dr. előadása. 7: Munkásdalárda. 7.45: Szőlészeti időszaki gazdasági tanácsadó. 8: Szalonzene. 8.50: Augustus császár emlékezete. Révay József előadása. 9.45: Hírek. 10: Új magyar zeneművek. 11.15: Lakatos Flóris és cigányzenekara. 12.10: Táncclemezek. 1.05: Hírek külföldre.

Budapest II. 7.15: Angol nyelvoktatás. 7.40: Szalonzene 8: Csekey István dr. előadása. 8.35: Hanglemezek. 9.35: Ügetőversenyeredmények. 10: Angyal Árpád jazzzenekara játszik.

Belgrád. 1: Hanglemezek. 7: Dalok. 7.30: Rádiózenekar. 9: Csehszlovák zongoraművek. 9.30: Nagy zenekar. 10.30: Énekszámok. 11.20: Éttermi zene.

Berlin. 12.15: Vidám lemezek. 3.15: Szórakoztató zene. 6: Kamara zenekar. 7: Délvidéki melódia gramofonon. 8.15: Vonósnégyes. 9.15: Táncczene.

Milánó. 12.30: Szórakoztató zene. 6.15: Hgv. Perugiából. 9.40: Szórakoztató zene. 10: Isabeau, Mascagni operája. Utána: Hírek, táncczene.

Varsó. 12.40: Szórakoztató zene. 1.25: Déli hangverseny. 5.15: Szalonzene. 6: Zongora- és énekszámok. 7.15: Johann Strauss-lemezek. 9: Könnyű zene. 10.5: Táncczene. 11.10: Szór. zene és ének.

Bécs. 1: Szórakoztató zene. 2.45: Hanglemezek. 6.30 Coello-számok. 10: Egyházi zene. 10.45: Zongora hgv. 11.20: Rádió zenekar.

VESZÜNK KÉSZPÉNZERT: hálószobákat, ebédlőt, uriszobát, szőnyeget, egyes butordarabokat, varrógépet, írógépet, stb. stb. ELADUNK olcsón berendezési- és dísztárgyakat. Zálogkölcson folyósitunk, hosszabbítunk. „COMISIO”, Dácia-kávéház mellett.

Aradról való elköltözés miatt

**egy első emeleti
háromszobás**

erkélyes, teljes komforttal ellátot

lakás okt. 1-re

előnyösen átvehető.

Piața Catedraliei 5 szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS ARA 20 LEI MINDEN TOVABBI SZÓ 10 SZÓIG 20 LEI 2 LEI.

LAKÁS

Törvényes villanegyedben új 2x2, 2x3 szoba, konyha, elő-fördőszobás, parkettás, cserépkályhás lakások kiadók. Bul. Carol 2.

Elköltözés miatt kiadó nov. 1-re négy szobás fűrdőszobás komfortos lakás, Piața Luther 8. I. em. 5065

ALKALMAZÁS

Mindenek szakácsné vidékre felvétetik. Jelentkezni délutáni órákban Bulev. General Dragalina 16. II. em. 12. 5066

Főzéshez értő nő felvétetik Aranykerék vendéglő, állomás közelében. 5064

Főzni tudó mindenest keres cukrászda. Avram Iancu 16. 5062

Villanyzerelő segéd azonnalra felvétetik. Cim: Ardelean, Str. Horia 11. 5068

Bejárónőt keresek azonnali belépésre Glück Reg. Ferdinand 13.

ALLAST KERESŐK

Textil és kötöttáru szakmában perfect segéd, állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 5049

Fiatal urilány, perfect román-magyar, elmenne 2-6 éves gyermek mellé vidékre is. „Gyermekszerető” jelígyére kér választ a kiadóba. 5061

KÜLÖNFÉLE

Középszkolák tanulókat előnyös feltételek mellett előkészítik. Cim a kiadóban. 5069

Keresünk gabona raktározás céljára padlás és raktárhelyiséget. Bul. Reg. Ferdinand 36. lisztüzlet. 5067

ELLÁTÁS

Teljes ellátást keres idősebb házaspár uricsaládnál. Ajánlatok „Állandó” jelígyére a kiadóba.

ELADÁS

2 db. jó állapotban levő Pfaff varrógép női és férfi munkára alkalmas eladó. Vád. Plav. Siria. 5063

Textilgyár közelében

magasföldszintes bérház, uccára 2x2 szoba, előszobás, esszlingeni redőnyös lakás, udvarban 5x1 szobás, lakás, kerttel, 400.000 leiert eladó.

Bővebbet KISS LAJOS „Urbanul” ingatlanforgalmi irodájában, Strada Horia 2 szám.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Őszi ruhákat, kabátokat, Hozzpodár Str. Eminescu 3.
kat fest, tisztít ARA D Str. Stroiescu 13.